

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATAI. C. BRATIANU 3 :: TELEFON 2-52

Szuverénitás és kisebbségi egyezmény

A suverénitás és a nemzetkisebbségi jogok ellenőrzés mellett kötelező teljesítése is szóba került Grotsoarean Cornel azon előadásán, melyről már részlesen beszámoltunk. Az előadásnak ezen szöveggel foglalkoznunk kell ugyanazon doktrínere alapon, amint azt Grotsoarean te. Amint ő nem kevert ebbe a kérdésbe napi, vagy romániai aktualitással ró népi politikát, úgy mi is szigorúan elméletre tartjuk magunkat ezen ársunkban. Grotsoarean ugyanis a nemzetiség és nemzetkisebbség fogalmi különbözőségén kívül ismertette felfogását, hogy a tekintetben is, hogy a párisi nemzetkisebbségi egyezmény sérti-e, sorbitja-e az állami suverénitást, vagy am. Erre ő igenlően válaszolt. Mielőtt a agunk álláspontját, amelyet különben ár többször hangoztattunk, ismertetők, néhány szóval még vissza kell térünk a nemzetiség és nemzetkisebbség fogalmi meghatározására és a kettő közötti különbségre.

Grotsoarean szerint a régi Ausztriában a Magyarországon a nemzetkisebbségeket helyesen nevezték nemzetiségeknek, mert összességükben az ausztriai émetekkel és a magyarországi magyakkal szemben a tényleges többséget alkották és lakosságnak. Ezzel szemben például Romániában és általában a háboru után alakult új nemzeti államokban nemzetiségek elnevezése helyesen nemzetkisebbség, mert a valóságban kisebbségben vannak a nemzetközösségekkel szemben. Véleményünk szerint a nemzetiség elnevezése a népkisebbségekre alkalmazva helytelen volt a múltban és helytelen a jelenben is. A nemzetiség szó ugyanis valakinek valamely emzethez való tartozását jelenti, függetlenül attól, hogy az államalkotó nép-e vagy sem, többségben van-e valamely államban vagy sem. A nemzetiség szó etimológiai és sem szociológiai, sem néprajzi vagy politikai jelenségre nem bír. Ha megkérdezzük valakitől, hogy mely nemzethez tartozik, akkor nem úgy kérdezzük, hogy milyen nemzetű, hanem milyen nemzetiségű? A nemzetiség nem kisebbsítő jellegű, hanem egyszerűen meghatározza valakinek valamely nemzethez, népközösséghez való tartozását. Ezzel szemben a nemzetkisebbség elnevezésnek etimológiai és politikai jelentése is az, hogy egy népcsoport egy másik népcsoporttal, mint számszerű kisebbség állami közösségben. Az újabbkori politikai történelem ezt is tisztázta már. A nem saját nemzete államában élő népcsoport helyes elnevezése a nemzetkisebbség, vagy népkisebbség.

A háboruelőtti magyar parlamenti tárgyalások alkalmával a román nemzeti párt képviselői tiltakoztak a nemzetiség

elnevezés ellen, mert ebben lebecsülést, kisebbsítést, bizonyos politikai élt láttak és ezért a román nemzet fiainak nevezték magukat. Tették ezt nem azért, mert a többi népkisebbséggel együtt a magyarsággal szemben többségben voltak, — a románok száma egyedül nem érte el a magyarok számát a régi Magyarországon — hanem mert a nemzetiség kifejezést politikai Minderwertigkeitnek érezték. A nemzetkisebbség mint nemzetiség nem hozható összefüggésbe azzal sem, hogy az illető nemzet alkot-e önálló államot, mert hiszen akkor nem tudnók hova sorolni például az ukránokat, akik azon legszerencsétlenebb nemzetkisebbséghez tartoznak, amelynek nincsen anyacsrzága.

A suverénitásról az állampolitikai tudomány azt tanítja, hogy ez egyértelmű az állam függetlenségével, vagyis a suverén állam minden külső befolyástól menten intézi saját ügyeit. Ez az úgynevezett belső suverénitás, amely alapja a külső suverénitásnak. A külső suverénitás az államnak azt a jogát jelenti, hogy más államokkal szemben szabadon érintkezhet és léphet fel. A suverénitásnak az alapja, hogy az illető állam felségjogait a nemzetközi közönség tagjai elismerik. Így például Bulgária csak 1908. év óta suverén, mert addig a ber-

lini szerződés értelmében hűbéres állam volt. Tehát a suverénitás teljessége is bizonyos körülmények között elismeréstől függ. Románia is, Jugoszlávia is, Csehszlovákia is önálló és független államok, melynek sem belső, sem külső suverénitását soha nem vonták kétségbe. Hiszen a háboru után alakult új államoknak, amilyen Csehszlovákia, a nagyhatalmak a békeszerződésekkel adták meg a suverénitást. Téves tehát, ha Grotsoarean azt mondja, hogy ezt a suverénitást sérti a párisi egyezmény, amely a nemzetkisebbségek jogainak elismerésére vonatkozik. Nem tételezhető fel és tevé lenne önmagában rejlő ellentéttekkel, ha úgy volna, hogy ennek az egyezménynek az elfogadása csökkentti vagy csorbítja az azt aláírt államok suverénitását. Hogy mennyire téved Grotsoarean ezen felfogásában, mi sem bizonyítja jobban, mint az a másik, ezzel kapcsolatos megállapítása, hogyha a nemzetkisebbségi védelem kötelezettségét kiterjesztenék az összes európai államokra, akkor a suverénitáson nem esnék csorba.

A spanyol polgárháborúval kapcsolatban olyan indítvány hangzott el, hogy valamennyi hatalom garantálja a hadianyagoknak és önkénteseknek Spanyolországba való szállítási tilalmát. Nemzetközi ellenőrző bizottság alakulna, amelynek jogában állana minden Spanyolországba irányuló szállítmányt ellenőrizni, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy megállítaná és átkutatná egyformán az angol, francia, német, vagy orosz hajó-

kat is. Nem valószínű, hogy az angol közvélemény ilyen megoldást elfogadna akkor, ha ez sérelmét jelentené a suverénitásnak. Aminthogy nem is sérelme, mert nemzetközi megállapodás eredménye. Éppen úgy, mint ahogyan nemzetközi megegyezés eredménye volt a párisi kisebbségi egyezmény.

Másról van itt szó. Az állam élve a maga suverén jogával, megegyezést létesít, hogy bizonyos tekintetben bizonyos jogokat megad, vagy bizonyos kötelezettségeket teljesít és ezeket a jogokat és kötelezettségeket egyes nagyhatalmak garantálják. A garancia csak az egyezmény keretei között érvényesíthető. Ezeket a kereteket pedig az illető állam maga állapította meg, vagy fogadta el. Ha vitatja az érdekelt állam ennek az egyezménynek a hatályát, akkor megtagadja a maga annak idején elfogadott álláspontját, ami egyértelmű lenne azzal is, hogy nem hajlandó azokat a kötelezettségeket vállalni, amelyeket elfogadott. Ezt pedig Grotsoarean sem mondja. Más kérdés az, hogy szükséges-e a párisi nemzetközi nemzetkisebbségi egyezménynek a kiterjesztése az összes államokra. Erről már kifejtettük nézetünket nemrégiben is, amikor leszögeztük, hogy a nemzetkisebbségi probléma fejlődésében a legközelebbi lépés nem lehet más, mint a nemzetkisebbségi jogok érvényesítésének és biztosításának általánosítása. Akkor megszűnnek a meddő viták és megszűnnek a népkisebbségek retorziós objektumok lenni.

Revolveres merénylet a vörös diktátor ellen

Szovjetországban nagyon öröködnek azon, hogy a kommunista uralom vezetőjével kapcsolatosan kellemetlen hírek ne kerüljenek külföldre. A szigorú ellenőrzés ellenére ezek a hírek azonban mégis kiszivárognak.

A legújabb hír, amely a szigorú szovjetellenőrzés ellenére is elterjedt Európában az, hogy Stalin vörös diktátor ellen ismét merényletet követtek el.

Ezuttal a merénylő Stalin személyes titkára volt, aki revolverrel rálőtt a vörös államfőre és azt súlyosan megsebesítette.

A merényletről szóló hírt Moszkva cáfolja ugyan, ami érthető is, mert attól tartanak, hogy nyomában zavarások keletkeznek. A merénylet hírének elterjedése után Blücher tábornok Leningradból repülőgépen azonnal Moszkvába utazott, ahol bizalmas tanácskozást folytatott V o-

roszilov tábornokkal, a vörös hadsereg főparancsnokával. Feltűnést keltett az a körülmény, hogy

Stalin a gépesített Lenin-osztagok tegnapi nagy katonai ünnepségén nem vett részt, ami szintén amellett szól, hogy valóban merényletet követtek el ellene és azért nem vehetett részt az ünnepségen.

Szovjetország népe ilyformán újabb izgalmas órákat él át, mert az egész birsdalomban ismét számos letartóztatást eszközöltek. A letartóztatások a Stalin megbuktatására irányuló troczkijista-mozgalommal államalköszűfűgésben. Jelentettük, hogy Bucharint, az Izveztija főszerkesztőjét letartóztatták. Rajta kívül azonban még számosan kerültek fogságba és nem telik el nap újabb és újabb letartóztatások nélkül.

Január 23-án különben Moszkvában újabb per kezdődik. Ennek vád-

lottai a külföldön tartózkodó Troczkij hűvöl volt népbiztos hűvei és pedig Radek ismert publicista és volt népbiztos, Szokolnikov és Pjatakov, az orosz állami bank vezetői, azonkívül több más ismert kommunista személyiség.

Ez a per második része a Troczkij hűveivel való nagy leszámolásnak.

A szovjethatóságok a szombaton kezdődő perrel kapcsolatosan a legnagyobb előkészületeket tették. A tárgyalást a Lenin-központ épületében tartják meg. Az épület minden emeleti folyosóján több gépfegyvert állítottak fel és kiadták a parancsot, **hogyha bárki is a folyosón a közönség köréből a vádlottak mellett szót emel, azonnal lövjenek.**

A rend fenntartására azonkívül két teljesen megbízható ezredet vezényeltek ki az épület környékére.

Az oroszok elfogták egy olasz hajót

A spanyol polgárháború frontjáról érkező hírek nem jelentenek nagyobb eseményeket. Ennek oka a mostoha időjárásban rejlik. Spanyolországban jelen nagy a hideg, sok helyen átláthatatlan köd terül el, más helyeken viszont havazik. Bilbaóból jelentik, hogy az összes frontokon aránylagos nyugalom van.

Barcelonában a baloldali köztársasági pártok gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy külföldön tartózkodó tagjaikat hazahívják.

zokat, akik ennek a felhívásnak nem sznek eleget, megfosztják a spanyol lampolgárságtól. A nemzeti csapa-

tok három bombavető repülőgépe megjelent Madrid felett és számos bombát dobott le. Sok épület rombadőlt. A bombázásnak számos halottja van. A kormány repülőgépei elűzték a nemzetiek gépeit.

A Rion nevű orosz szállítóhajó kétezerháromszáz tonna élelmiszerral befutott a barcelonai kikötőbe.

A hajó parancsnoka az élelmiszert, mint az orosz nép ajándékát, átadta Companys katalán köztársasági elnöknek.

Companys megköszönte az ajándékot és kijelentette, hogy a katalán és az orosz nép barátságát semmi nem lesz

képes szétszakítani.

Külföldi lapok jelentése szerint a spanyol vörös kormány szolgálatában levő orosz hajók feltartóztatták és elfogtak egy olasz hajót.

Római hivatalos helyen kijelentették, hogy erről az állítólagos eseményről semmi értesítés nem érkezett. Amennyiben azonban a hír valóban bizonyulna, úgy Olaszország elégtételt követel.

Tallínból érkezett jelentés szerint az eszt kormány minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy nem engedélyezi a hadiönkénteseknek Spanyolországba való utazását.

Az olasz-német megegyezés

Bolsevista állam nem alakulhat Európa nyugati részében

Göring porosz miniszterelnök apri szigetén fogadta az olasz és émet lapok munkatársait, akik előtt következőket mondotta:

— Örömmel megállapítom, hogy a Mussolini miniszterelnökkel és iano gróf külügyminiszterrel folytatott tanácskozások bizonyoságot szolgáltattak arra, hogy felfogásaink eljésen megegyezők.

Róma és Berlin továbbra is azt a tengelyt képezi, amely az európai béke alapja lesz.

Maszország és Németország el van rá zánva, hogy a nemzetközi helyzet tisztázására minden megtesz és Európát a béke erősítésével megvédi a bolsevista veszedelemtől. Azzal a szíárd meggyőződéssel térek vissza Bermben, hogy látogatásom nagyban hozzájárult a két ország közötti viszony ényeges javulásához.

Göring azután hangsúlyozta, hogy az olasz és a német népet őszinte barátság kapcsolja egymáshoz, amely elsősorban három pontra támaszkodik. Ez a három pont a következő:

1. Elismerése a tényleges helyzetnek.
2. Teljes elvi megegyezés a spanyol kérdésben.

A két nemzet nem engedheti meg, hogy Európa nyugati részén bolsevista állam keletkezzék

és éppen ezért elhatározták, hogy szembeszállnak minden kísérlettel, amely ezt a veszedelmet növelhetné.

3. A német és olasz népek közötti kölcsönös barátság, amely olasz részről Göring látogatása során impozáns módon nyilvánult meg.

Göring porosz miniszterelnök végül megcáfolta egyes külföldi lapoknak azt az állítását, hogy az olasz kormány Németor-

szágot Spanyolországgal szemben követett politikájának megváltoztatására akarta volna rábírn.

Göring tegnap délután Capri szigetén meglátogatta Axel Munte

A vasutigazgatóság elhelyezése a volt Ferdinand-szállodában sok milliót takarítana meg a város polgárságának

Evek óta tart a harc Timisoara és Arad között, hogy melyikük legyen a vasutigazgatóság. Arad azzal érvel, hogy a városban van egy modern nagy épület, melyet annak idején egyenesen a vasutigazgatóság céljaira létesítettek, Timisoara viszont joggal hivatkozik arra, hogy nagy kereskedelmi és ipari centrum, egy egész tartománynak a fővárosa és így őt illeti meg a vasutigazgatóság. Az idén is folyt ez a harc, mely végül ismét Timisoara győzelmével végződött. Ennek azonban feltétele van: Timisoarának gondoskodni kell a vasutigazgatóság megfelelő elhelyezéséről. A vasutigazgatóság jelenleg és már évek óta az Asanesti-téren levő és az állam tulajdonát képező palotában nyert elhelyezést. Bucurestiben azonban most egyszerre úgy találták, hogy az épület nem felel meg a célnak. Hogy évek át miért volt jó és most egyszerre miért nem felel meg, az rejtély.

Az a terv merült fel, hogy az igazgatóságot a főpályaudvarral szemben levő Terminus szállodában helyezték el. Ez a palota is az állam tulajdonát képezi, azonban, hogy megfelelően irodának, olyan átalakításokra lenne szükség, melyek annyi milliót igényelnek, hogy azért már új palota volna építhető. Erre a célra volna is egy megfelelő telek az állomással szemben. Kétségbevonjuk ugyan, hogy ez a forgalmas hely alkalmas volna iro-

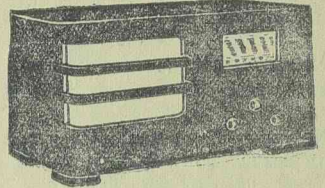
világhírű német író. Göring a szigeten való tartózkodását szombatig meghosszabbította. Szombaton hadihajón Sorrentóba, onnan Nápolyba utazik és vasárnap már ismét Rómában lesz.

dai munkák végzésére, mert olyan lármás, hogy nyugodt munka ott alig volna folytatható. Timisoara nem nagyon bővelkedik szállodákban és véleményünk szerint a Terminus megszüntetése nagy kára volna a városnak. Ettől eltekintve a Terminus bérletének hosszabb lejáratu szerződésük van az állammal úgy, hogy ennek megváltása szintén több millió leit igényelne. Hiszen a tulajdonosok annak idején azért tudtak és mertek beruházásokat eszközölni, mert hosszabb időn át reményük volt a kiadások amortizálására. Ha ehhez még hozzászámítjuk, hogy a Terminus tulajdonosai a bérletért és adókban, valamint közöltségekben mintegy másfél millió leit fizetnek az államnak, akkor pénzügyi szempontból teljesen indokolatlan ennek a tervnek a megvalósítása. Nem szólnunk arról, hogy a szálloda és étterem meg a kávéház megszűnésével legalább száz ember válnék munkanélkülivé.

Ugy véljük, ha már a jelenlegi elhelyezése az igazgatóságnak nem felel meg és a város vállalta az elhelyezésről való gondoskodást, akkor erre a célra nagyszerűen lenne felhasználható a volt Ferdinand szálloda, amely üresen tátong és fentartása a városnak csak kiadásokba kerül. Ebben száznál több szoba van, központi fűtéssel rendelkezik, liftje van úgy, hogy ebben ideálisan volna elhelyez-

RADIOHELIUM

a város részére:
3x1 DYNAMIC Lei 4900

a falu részére:
csöves telepes Lei 4700

2 voltos takarékos kapcsolás, telepekkel együtt
továbbá az összes forgalomban levő készülékek előnyös részletizetesre kaphatók a Bánság le nagyobb szaküzletében

"ELECTRON"

Timisoara I, Piața Bratianu
Telefon 22-29

Fiókküzet: Fratelia villamos végállomás

hető a vasutigazgatóság. A jövő évben állítólag felszabadul a posta épülete is úgy, hogy ez is kedvezőbb megoldásnak kínálkozik, mint milliókat kidobni csak azért, hogy a vasutigazgatóság a vasut mellett nyerjen elhelyezést. Figyelmébe ajánljuk a város vezetőségének a cikkünkben foglaltakat, mert nem mindegy ennek a polgárságnak, hogy mennyibe kerül a városnak az a dicsőség, hogy a vasutigazgatóság itt maradjon.

A nép felvilágosítása az egészség és élet védelméről

A vármegyeházán tegnap délelőtt Nistor Dimitrie dr. prefektus elnökletével a járási főszolgabírák értekezletre jöttek össze. Az értekezleten az új büntető törvénnyel kapcsolatos egészségügyi intézkedéseket tárgyalták meg. A főszolgabírák utasítást kaptak, világossítsák fel a népet, hogy az új büntető törvénykönyv értelmében tizenhat éven aluli leányok és tizenhét éven aluli fiatal emberek nem élhetnek vadházasságban, mivel az a faj degenerálásához vezet. Azok a szülők, akik a kiskorúak együttélését türik és lehetővé teszik, egy hónaptól egy évig terjedő fogházbüntetésnek és ötezettől huszezer leig terjedő pénzbírságnak teszik ki magukat, az együttélő fiatalokat pedig elválasztják és javítóintézetbe utalják őket.

Nistor Dimitrie dr. prefektus hangoztatta, hogy a főszolgabíráknak, jegyzőknek, orvosoknak, papoknak és tanítóknak az új büntető törvénykönyv egészségügyi rendelkezéseiről népszerű előadásokat kell tartaniuk. Különösen rá kell mutatniok a mesterségesen előidézett elvtelések veszedelmére és büntetőjogi következményeire. A községek vezetőségeinek mindent el kell követniük, hogy eredményesen felvegye a harcot a gyermekhalandósággal szemben. A nagyobb községekben ingyenes orvosrendelőket létesítenek, ahol az anyák a gyermekápolással kapcsolatosan kellő felvilágosítást kapnak majd.

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lej.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lej.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lej.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-14 vagy 2-42.

A Hunyadi-nyomda nyomása.

Patikák éjjeli szolgálata

JANUÁR 21-én, csütörtökön a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben Szt. Ion-utcában levő Irgalmas-rendi gyógyszerház.

A II. kerületben a Stefan cel Mare-utcában levő Jahner-gyógyászter.

A III. kerületben a Carol-uton levő Maria-gyógyászter.

A IV. kerületben a Bratianu-utcában levő Diana-gyógyászter.

Az V. kerületben a Corvin-gyógyászter és Fratelián Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tart.

Sok a kávé

és mégsem megy le az ára. Braziliában — a hivatalos kimutatás szerint — ez idén az export lebonyolítása után husz millió zsák felesleges kávé lesz, amelyet megsemmisítenek éppen úgy, amint az előző esztendőben már harmincegy millió zsák kávé elpusztítottak. Ebben az esztendőben husz millió zsák kávéval fognak mozdonyokat tüteni, más részét pedig a tengerbe hányják. Braziliában sok a kávé, Európában pedig csak annyi van, amennyit Braziliából és más kávétermelő államokból hoznak. A brazíliai kávétermelők pedig inkább elpusztítják kávétermésük nagy részét, semhogy azt Európában olcsó pénzen a piacra dobják. Inkább ne jusson Európa éhezni a kávéért, hanem a kávé árának a jövőre sem engednek. De nem akarnak már vesződni a felesleges kávé megsemmisítésével. Nem is engedik azt megteremni. Egyszerien megsemmisítenek hétszázötven millió kávéfát. Így aztán nem lesz felesleges termés. Hej, ha ez a vén Európa egyszer csak a sarkára állana és megadná a méltó választ Braziliának! Ha azt mondaná, ha te a kávéfelesleget inkább elpusztítod, semhogy ideadd olcsóbban, akkor majd egyáltalán nem veszek féled kávé, hanem beszerezem azt másuttan! Akkor aztán Brazília nemcsak a tervezett hétszázötven millió fát írthatná ki, hanem a többit is, mert különben minden kávéja a nyakán maradna.

— A pápa állapota változatlan. A pápa állapotában az utóbbi huszonegy órában nem állott be újabb enyhülés. Az orvosok azt tanácsolják a Szentatyának, hogy több időt töltsön az ágyban és foglalkozzék kevesebbet államügyekkel.

— Hó után eső. A keddről szerdára virradó éjszaka az időjárás váratlanul meg-
enyhült. A sűrű havazást egyszerűen eső váltotta fel, amely szerdán délelőtt is zuhogott. Az olvadás nemcsak nálunk, hanem a Bánságban is részben beállott. A külföldről is olvadási hírek érkeznek. A hőmérő tegnap egész napon a fagy-pont körül állott. Többnyire felhős és mérsékelt keleti és északkeleti szél várható, a hőmérséklet süllyed. Az ország sok részén, nevezetesen Munténiában, Dobrudzsában és Bessarábia déli részén újabb havazás. A legnagyobb hideg tegnap Toplita községben volt, ahol a hőmérő higanya a fagypont alatt husz fokra süllyedt.

Utadó bélyeget kell ragasztani a nyugdíjasok kedvezményes utazási könyvecskéibe

A nyugdíjasok kedvezményes vasúti utazási könyvecskéinek láttamoztatása körül támadt bizonytalan helyzetet a miniszterium újabb rendelettel tisztázta. A CFR Foaia Oficiala legújabb 922. számában közzétett miniszteri rendelet szerint minden nyugdíjas köteles ugynevezett utadót lefizetni, de nem mint eddig a pénzügyigazgatóságon, hanem az állomáson az ugynevezett Casa Colectoare-nál. Itt egy ívet kell kitölteni, amelyben a nyugdíjas elismeri, hogy hajlandó az állam részére megszabott összeget lefizetni. Az összeg lefizetése után minden nyugdíjas bélyeget kap, amelyet a könyvecskében erre a célra megjelölt helyre kell beragasztani. A rendelet kimondja, hogy minden vasúti könyvecskét el kell látni ezzel a bélyeggel, tehát azokat is, amelyeket már láttamoztattak, vagy amelyekre

már a pénzügyigazgatóságnál lefizették az illetéket. A bélyeget a pénzügyigazgatóság fizetési elismervényével is be lehet szerezni az állomáson. A vasúti könyvecské megújításánál lefizetett illetéket az állam az állami utak javítására és átalakítására fordítja. A lefizetendő illeték nagysága a kedvezmény és osztályok szerint változik. Az ötven százalékos kedvezménnyel bíró könyvecské után első osztályon 150, második osztályon 120, harmadik osztályon pedig 20 lej, a hetvenöt százalékos kedvezményű könyvecskéknél első osztályon 220, másodosztályon 150 és harmadik osztályon 30 lej kell fizetni. Az ezévi láttamozást nem zárják le január végén, hanem februárban is folytatják, de a régi könyvecské csak január 31-ig érvényesek.

— A januári fizetések és nyugdíjak kiutalása. A fővárostól jelentik, hogy a pénzügyminiszterium közlése szerint ma az egész országban megkezdődik a fizetések és nyugdíjak kiutalása. A jelentés alapján valószínű, hogy városunkban is mielőbb sor kerül a januári nyugdíjak és fizetések kiutalására.

— Betörés egy bankigazgató lakásába. Városunkban újabb vakmerő betörés történt. A betörők Babeanu Constantin bankigazgatójának a III. kerületi Mihai Viteazul-uton levő lakását fosztották ki. Babeanu Constantin, aki a Banca Federala igazgatója, néhány nap előtt Bucurestibe utazott, felesége pedig nem tartózkodott a lakásban, amikor a betörés történt. Zsákmányuk négyezer lei készpénz és tízezer lei értékű ékszer volt. A betörők a zsákmánytál bizonyára a kert felé épített erkélyen át hagyták el a lakást és elmenekültek. Kezrekerítéssükre megindult a nyomozás.

— Frigykötések Mussolini családjában. Vittorio Mussolini, a duce unokaöccse, február nyolcadikán Milánóban házasságot köt Silvana de Rosa-val. Két nappal később ugyancsak Milánóban lesz Mussolini nagyobb fiának esküvője Buve Ursolával. Mindkét esküvőt ugyanabban a templomban fogják megtartani, amelyben Mussolini Edda esküvőjét meg Ciano gróffal.

* Földi Mihály új regénye: A század asszonya című regényének cselekménye 1900-ban indul és tart napjainkig, 1936 őszéig. Egy modern mai asszony szívén keresztül mutatja be ezt a kort, amelynek történelmi eseményei átvonulnak egy család életén. A regény leírja azokat a harcokat, amelyeket a szerelemmel a házassággal, a családdal, a társadalommal, korunk történelmi eszméivel és eseményeivel folytat. A rendkívül irodalmi értékű és lenyűgözően érdekes könyv az Athenaeum nagyregény-sorozatában jelent meg 522 lap, pompás kiállításban Lei 132.—, minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj.

Tűz és füst

által megrongált áruk

olcsó eladása

még folyamatban van

Louvre

IV. ker., a római katedrális templommal szemben

— A járványos betegségek. Bucurestiben az egészségügyi hatóságok 164 vörhenymegbetegedést és tíz diftéria megbetegedést tartanak nyilván.

Kiss Károly

Kiss Károly, nyugalmazott főmérnök, tegnap

reggel hatvan éves korában hosszas betegség után meghalt. A régi városi önkormányzat tagja volt. Teljes életét a munkásszenteltetés és alkotásai sokáig foglalkoztatták. Erdélyi származású volt és a bi pesti műegyetem elvégzése után 1904-ben mint mérnök Timisoara város szolgálatába lépett. Kétféle szakutazás, vasszolgálat és fáradhatatlan munkássága tisztelet és előrehaladást biztosított számára. Résztvett a városrendezési terv kidolgozásában, az új Bega-csatorna kiépítésében, a Lloyd-sor megalkotásában. Különösen elismerést szerzett magának a város utcáinak kiépítése körül folytatott munkásságával. Kiss Károly főmérnök régóta szívügyében szenvedett, amely miatt már egy éve ágyban fekvő beteg volt. Halálát gyászolja özvegye, született négy gyermeke, a Református Négyéves Agilis elnöknője, fia Bandi, a bi pesti műegyetem hallgatója, sógora Sütő István nyugalmazott főmérnök és családja, sógorai özvegy Muck Andorné és Kúta Pálné, dr. Fogarassy Zoltánné és családja, özvegy Ludvigh Gézánné, továbbá Friedenwanger, Gracika-családok és nagyszámú rokonaság. Az elhunyt Kiss Károly földi maradványait a IV. kerületi temető kápolnájában reavaltolták el, ahonnan ma délután négy órakor kezdenek örök nyugalomra.

Farsangi Naptár

- Január 23: A román iparosok bálja a Ferdinand-teremben.
- Január 23: A magyar ifjuság álombálja a Magyar Házban.
- Január 23: Dura sportegylet bálja a sörgyár nagytermében.
- Január 30: Az igazságügyi tisztviselők farsangi táncestélye a Tiszti Kaszinó színházban.
- Január 30: A Bánsági Turista Club táncmultsága Caransebesben.
- Január 31: A Kadima sportegylet bálja a Ferdinand-teremben.
- Február 6: Magyar Nőegylet bálja a Ferdinand-teremben.
- Február 6: Timisoarai Munkás Atlétaikai Club táncestélye a sörgyár nagytermében.
- Február 20: Kisebbségi újságírók bálja a Ferdinand-teremben.

A magyar ifjak nagy álarcosbálja

január hó 23-án, szombaton este 9 órakor a Magyar Házban

A parányi ember...

A radnai motoros egyik kocsija a főpályaudvaron összeütközött egy tolató mozdonyal

Tegnap este olyan hírek terjedtek el a városban, hogy a Timisoara-Radna között közlekedő motoros vonattal a IV. kerületi főpályaudvar területén súlyosabb szerencsétlenség történt. Szerencsére a hír tulzottnak bizonyult, mert az egyik motoroskocsi tényleg kisiklott, de sérülés nem történt. Az utasok már régen elbegték a motorost, amikor annak vezetője elindult a kocsival a fűtőház felé. A fővonatról már az egyik mellékvágányra tért át, amikor a Park-szállóval szemben összeütközött egy tolató

mozdonyal. A motoroskocsi vezetője észrevette ugyan a mozdonyt, de nem volt már ideje a fékezésre és így az összeütközés megtörtént. A lökés ereje kidobta a motorost a sinek közül és a kocsi kisiklott, de sem a motoroskocsi vezetője, sem a mozdonyvezető nem sérült meg. A balesetről értesítették az állomástönköseket, amely nyomban intézkedett, hogy a kisiklott kocsit, amely nem rongálódott meg különösebben, a pályamunkások visszaemeljék a sinekbe.

Kenyeres-Kaufmann bűnügyében egyre zavarosabb lesz a tényállás

A budapesti büntető törvényszék tegnap délben folytatta Kenyeres-Kaufmann Miklós-Móric ismert perének tárgyalását. Kaufmann Lajos, a vádlott fivére és vádlott-társa ismét nem jelent meg a tárgyaláson. A bíróság kötelezte, hogy a legközelebbi tárgyalásra eljőjön, vagy pedig újabb orvosi bizonyítvánnyal igazolja távollmaradását. Azután felolvasták Kaufmann Lajosnak a vizsgálóbíró előtt tett vallomását. Elmondotta, hogy hite szerint ő maga jogosan használta a Kenyeres-nevet, de rendszerint odatette melléje a Kaufmann-nevet is, vagy legalább a K-betűt. Zsidó vallásának született, azonban később áttért a református vallásra, amiről írása is van.

éves Móric fiával 1898-ban került Beiusra. A háború alatt a felserdült Kaufmann Móric közölte vele, hogy nem törvényes gyermeke Kaufmann Náthánnak és tulajdonképpen Kenyeres Miklós a neve. Előtte eleintén Móric, majd Mózes, végül Miklós néven szerepelt. Nem tudja, hogy melyik neve az igazi.

Graf Sándor aradi építész és Friedmann Ignác dr. aradi ügyvéd felolvasott vallomásaikban elmondják, hogy 1923-ban Kenyeres Miklós megbizta őket születési adatainak felkutatásával.

Az elnök kérdést intéz a vádlotthoz egyetemi tanulmányaira vonatkozólag. Kenyeres-Kaufmann kijelenti, hogy egyetemi tanulmányait külföldön végezte az erre vonatkozó bizonyítékokat megfelelő időben majd bemutatja a bíróságnak.

Azután felolvasták Hornyák Károly sighetj detektív vallomását. Ebben elmondja, hogy a háború után Amerikából Beiusra hivatalos irat érkezett, amelyben érdeklődtek Kaufmann Náthán és Kenyeres Miklós holléte iránt. Ez utóbbinak tartózkodási helyét azonban nem tudta megállapítani. A bíróság azután a tárgyalás folytatását január 27-re halasztotta el.

Felolvasták azután Grósz Lipót aknasugatagi rabbi vallomását, amelyet a sighetj vizsgálóbíró előtt tett. Kijelenti, nem tudja bizonyosan, hogy Kenyeres Miklós valóban azonos volna Kaufmann Móriccal. Annyit tud, hogy Kaufmann Móric apjának, Kaufmann Náthánnak a felesége valóban Kabána Bruce volt.

Haná k Sándor, volt beiusi jegyző vallomásának felolvasására került azután a sor. Elmondja, hogy Kaufmann Náthán a feleségével és három

— Repülőgépen a Föld körül. Dorret és Micheletti francia repülőek tegnap reggel Párisból elindultak földkörüli utra. A két pilóta tegnap megérkezett Brindisibe, ahol leszállt, majd rövid pihenő után folytatta repülését Kairó irányában.

— Szerencsétlenség a vizen. Kantonból jelentik, hogy egy utasszállító dereglye a Hoang-Ho-folyón egy vizsálatti sziklába ütközött és elsüllyedt. Kétszáz kínai utas elhűnt. — Hamburgból jelentik, hogy a Welle nevű német kísérleti hajó a nagy viharban nem messze Boermanról elsüllyedt. A hajó huszonöt főnyi legénysége a hullámokban életét veszítette.

GRAZIANI LEVERI A LAZADÓKAT. Addis Abebából jelentik, hogy Graziani tábornagy alkirály, aki jelenleg Abesszonia Sidano nevű tartományában időzik, személyesen vezeti a Desta herceg lázadó csapatai elleni hadműveleteket.

— Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reggelenként egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomormozgást előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Az orvosok ajánlják.

— Olaszország lakosságának száma. Rómából jelentik, hogy az olasz statisztikai hivatal jelentése szerint Olaszországnak december végén 43,286.000 lakosa volt.

A haladó ember nem kioldó NÁTHÁVAL és HULÉSEL, hanem egyszerűen **ASPIRIN** TABLETTAKAT vesz be. Minden tablettán rajta van a Bayer keresztje!

BIZALMATLANSÁGI INDITVÁNY AZ ANGOL KORMÁNNYAL SZEMBEN. Az angol állami hajógyárakból nemrég — miként azt megírtuk — öt munkást elbocsátottak, mert azok további alkalmazását az angol tengerészet szempontjából nem tartották kívánatosnak. Az angol alsóházban több képviselő is szóvá tette ezt a dolgot, azonban a kormány elzárkózott a részletek nyilatkozatától. A Press Associated értesülése szerint az ellenzéki munkáspárt képviselői tegnap az alsóházban értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy ebből a kérdésből kifolyólag az alsóház legközelebbi ülésén a kormánnyal szemben bizalmatlansági indítványt nyújtanak be. Remélik, hogy ilyen módon sikerülni fog a kormányt részletes nyilatkozatra bírni.

Ányos Viola képkiallítása
a Capitol mozi emeleti terme, február hó 4-ig
Nyitva vasárnap egész nap, hétköznap délután 5—10, Beléptidij nincs

A csodalátó pásztor a hó végén városunkba jön
Az egész országban ismeretes már Lupu Petrache, a maglavitui pásztor neve, akinek két év előtt csodalátós látomása volt. A pásztor nyáját legejtette, amikor öreg ember képeben megjelent előtte az Isten megparancsolta neki, hogy figyelmenesse az embereket a bűnbánatra. A csodalátós látomásnak hamarosan híre terjedt és a pásztor csakhamar hatalmas tömegek előtt prédikált. Isten parancsára intette az embereket, hogy tartsanak bűnbánatot, kerüljék a bűnt és éljenek az egyház parancsai szerint. Az emberek ezrei zarándokoltak Maglavitra és a csoda színhelyén végezték ájtatosságukat. A zarándoklatához csatlakoztak a betegek és nyomorékok is, mert Lupu Petrachenak csodatevő erőt tulajdonítanak és a betegek a zarándoklattól gyógyulást remélték. Azt a helyet, ahol a pásztor a csodát látta, díszes kereszttel jelölték meg és azon a helyen majd hatalmas templom épül. Lupu Petrache most elhatározta, hogy január végén városunkba jön. A terv szerint a csodalátó pásztor január 30-án érkezik városunkba és ott az ő közreműködésével január 31-én nagyszabású vallási ájtatosság lesz. Az erre vonatkozó előkészületek máris megkezdődtek. A vallási ájtatosságra valószínűleg vidékről is sokan eljönnek.

FIGYELEM! → **ELASTIC**
3 órán belül hócipőt, galosnit, zippzárát szakszerűen javít gőz vulkanizáló vállalat
Csordás és Salinacki, Timișoara I.,
STRADA SOLDEREK 2 (Rózsa zúccsal szemben)

— **Előkészületek az új népszámlálásra.** Az igazságügyi és belügyminiszteriumok megkezdték az új népszámlálással kapcsolatos előkészítéseket. Az igazságügyminiszter bevárja előbb a belügyminiszternek az állampolgársági listák felülvizsgálásán alapuló jelentését, amelynek vétele után megteszi az intézkedéseket az új népszámlálásra.

— **Nyugalomba vonult katonatisztek jelvénye.** Fővárosi jelentés szerint Öfelsége Carol király hozzájárult ahhoz, hogy a tényleges katonai szolgálat után nyugalomba vonult katonatisztek, a tartalékos tisztektől való megkülönböztetés céljából, különleges jelvényt viseljenek. Az új jelvény, amely ezüstből van, kisebb és nagyobb formában készül és viselésére csak a nyugalomba vonult katonatisztek jogosultak. A jelvénnel együtt fényképpel ellátott igazolványt is kapnak a nyugalmazott katonatisztek.

— **Halálozás, Sulyos csapás érte Blum Károly nyugalmazott jimboliai tanítót.** Felesége, született Braunwart Paula, negyvennyolc éves korában meghalt. Holttestét tegnap Jimbólián beszentelték és azután Cenei községbe szállították és az ottani temetőben helyezték örök nyugalomra. Halálát férjén kívül gyermekei és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Katonai szolgálatot teljesítő fiatal orvosok jelentkezése.** Az egészségügyi miniszteriumban tegnap jelentkezett a katonai szolgálatot teljesítő fiatal orvosok első csoportja. Ezek a fiatal orvosok a kapott utasítások alapján már tegnap elindultak állomáshelyeikre, ahol nyolc hónapon keresztül orvosi tevékenységet folytatnak.

— **Az új perrendtartás érdekes rendelkezése.** Rosetti Radu ügyvéd, a fővárosi ügyvédi kamara volt dékánja, az új büntető perrendtartásban olyan rendelkezést talált, amely a büntetőügyek ezire lehet kihatóssal. A büntető perrendtartás 474. szakasza második részének nyolcadik bekezdéséről van szó, amely kimondja, hogy büntetőügyekben hozott jogerős ítéletek megsemmisíthetők, ha a semmitörvénnyel benyújtott semmisségi panasz elintézéséig új büntető törvénykönyv jelenik meg, amelynek intézkedései kedvezőbbek a vádlottra nézve. Az új büntető törvénykönyvben van ilyen intézkedés, mert szabad kezét biztosít a törvényszéknek, hogyha a vádlott büntetlen előéletű volt, a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére. Ez az intézkedés alkalmazható az összes pereknél, amelyeknek vádottjai nem voltak előzőleg büntetve és az intézkedés kedvezőbb, mint a régi törvénykönyv intézkedése. Erre hivatkozik Rosetti Radu ügyvéd egyik semmisségi panaszában és ha ezt elfogadják, úgy megvan az elvi döntés a többi hasonló esetre. Ez azt jelentené, hogy a hasonló ügyekben az ítéleteket meg lehet semmisíteni és újból a törvényszék elé utalni. Jogász körökben a semmitörvénnyel döntését nagy érdeklődéssel várják.

* **Rómán gyorsírási tanfolyam.** A helybeli kereskedelmi és iparkamara román gyorsírási tanfolyamot rendez, egy minden tekintetben kitűnő, a legtöbb európai parlamentben bevezetett rendszer alapján, mely áll 24 leckéből. A román nyelv perfekt tudása nem önkvetlen szükséges, mivel a rendszer maga oly világos, hogy amellett a tanuló még román nyelvtudását is kibővíti. A havi tandíj 100 lei. A befejezők hivatalos bizonyítványt kapnak. Beiratkozások Magdu előadó tanár fordítóirodájában Cetate, Piata I. C. Bratianu 2. szám alatt. (Krayrel szemben.)

Sportesemények

Vasárnap Franciaország válogatott csapata Párisban az osztrák együttesel mérkőzik

Erdekesnek ígérkező nemzetközi mérkőzést játszanak le vasárnap Párisban. Franciaország válogatott csapatának ellenfele az osztrák válogatott csapat lesz. A franciák ősszel Budapestet és Prága válogatottait is legyőzték és az osztrákoknak nagyon kell vigyázniuk, nehogy a nagy középenrópai hármas harmadik tagját is legyőzzék a lelkes franciák. Pedig nem a legszerencsésebb pillanatban kell kiállniuk az osztrákoknak. A bajnok Austria még nem tért vissza turájáról és így játékosai sem szerepelhetnek a válogatottban. A legnagyobb bajt azonban az osztrák sportkörök abban látják, hogy nincsen megfelelő középfedezet. Smith a Rapid, Moek az Austria és

Hoffmann a Vienna középfedezetei jelenleg minosenek abban a formában, hogy az erős ellenfélnek számító franciák ellen sikeresen harcoljanak. Ezért valószínűnek tartják, hogy Pekareket, a Wacker fiatal, tehetséges, de csaszolatlan játékosát fogja Meisl Hugó a tengelybe állítani. Felmerült az a terv is, hogy a külföldön szerződött osztrák játékosok közül is szerepeltessék a jó formában levőket, de Meisl Hugó a javaslatot elvetette. Így azután bizonyosra veszik, hogy a válogatott csapat az Austria együttesére épül fel. Az osztrákokhoz hasonlóan a franciák is nagy előkészületeket tesznek a vasárnapi mérkőzésre, amelyen előreláthatólag erős harc fog kialakulni.

A KADIMA TÁNCMULATSÁGA

A Kadima sportegylet január 31-én este a volt Ferdinand-szálló nagytermében táncmulatságot rendez, amelyre máris megkezdődtek az előkészületek. A táncmulatságra a közönséget ezton is meghívják.

A PHÖBUS SZERETNE AUERT SZEZÖDTETNI

Auer, a fővárosi CFR játékos, a karácsonyi szünet alatt Budapesten tartózkodott és az Újpest edzéseit látogatta. Játéka felhívta magára a magyar sportvezetők figyelmét és legújabb jelentések

szerint a Phöbus középsztára, Solti betegeskedik és valószínűleg csak több hónap múlva tudja helyét újból elfoglalni. Solti helyét szeretnék betölteni Auerrel és ennek érdekében rövidesen kérdést intéznek a CFR vezetőségéhez, hogy megnyerjék engedelme át a játékos.

BÖVÜL A VILÁGBAJNOKI TORNA

A francia futballszövetséghez újabb bejelentések érkeztek a világbajnoki tornán való részvétellel kapcsolatban. Újabban Jugoszlávia, Luxemburg, Norvégia és Svédország szövetsége jelentette be, hogy futballcsapata résztvesz a világbajnoki tornán.

— **Ki kell üríteni a Török császár épületét.** A II. kerületben a Titu Maiorescu-utca 26. szám alatt levő ugynevezett Török császár épület már régóta roskatag állapotban van. A városi mérnökség felhívta Fischer Ferenc tulajdonost a ház sürgős kijavítására. Fischer erre vonatkozólag haladékosan kért. Kérelmével a város ideiglenes bizottsága tegnap foglalkozott és azt elutasította. A város kötelezte Fischert, hogy az épületet nyolc nap alatt kiürítse és annak megfelelő alátámasztásáról gondoskodik.

* **Magyar ifjak nagy jelmezestélye.** A Magyar Párt ifjusági szakosztálya január 23-án, szombaton este kilenc órakor a Magyar Ház nagytermében rendezi meg hagyományos nagy jelmez estélyét. Ennek keretében jelmezverseny- és ötletességi versenyt rendeznek díjazásokkal: I. díj művészi kivitelű nagy fénykép keretben, 800 lei értékben, II. díj konyhaméreg 400 lei értékben, III. díj egy nagy torta. A bálon csak meghívott vendégek vehetnek részt. Meghívók a Magyar Párt irodájában igényelhetők. (Telefon 10-15.)

— **Halálosvégi sikirándulás.** Brasov közelében sulyos sportszerencsétlenség történt. Egy Schlosser nevű fiatalember a barátjával sielés közben a Poiana felé vezető úton haladt nagy gyorsasággal lefelé. A sebcs iramban nekirohant egy fának és összezsuzta a fejét. A szerencsétlen fiatalember a helyszínen meghalt. Társa segítségért akart sietni, de gyors fordulás közben hosszu botja keresztül-szurta a nyakát. Életveszélyes állapotban kórházba szállították.

— **A híres bajvivő, Ivánka Oszkár** a közelmúltban meghalt, de színes életének szelleme és mulatságos kalandjainak emléke tovább él. A többszáz párviadaláról névess Ivánka, regényes koráról rendkívül érdekes cikket közöl Tolnai Világlapja új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal most jelent meg. Érdekesítő cikkeken, a legkiválóbb magyar írók novelláin kívül, egyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képszlapon, Tolnai Világlapja egy száma tíz lei.

* **Budapestre érkezve** a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja a kényelmét, Leszállított árak, E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.

— **Meghalt Rothermere fivére,** ondból jelentik, hogy Sir Harworth, lord Rothermere fivére, hatvankét éves korában meghalt. A elhunyt angol főur egy világhírű nagy könyvtár tulajdonosa volt.

— **Aki leugrott, az szerelmes volt.** Budapestén a Kresz Géza-utca 27. szám alatti bérház kapuján egy ünneplő tözött eselédány lépett be. Felsietett a harmadik emeletre, ott a folyosóra egy levelet, majd a rácson keresztül mélységbe vetette magát. A szerelmes len teremtés holtan terült el az emeleten. A levelet a rendőrség megtalálta és abban kusza írással megírt pár szót találtak: **Aki leugrott, az szerelmes Boda Mária,** harmadik emeleti esztendő, háztartási alkalmazott.

— **Tűz egy követségi palotában.** Bucurestij japán követség palotájának pincéjében tegnap tűz támadt. A központi fűtést szolgáló kazán meggyulladt két olajtartány. Az épületet elárasztotta a sűrű füst, végére a tüzoltóságnak sikerült a lángokat elfojtani.

* **Louis Bertrand: Spanyolország története** című könyve pompás eszközökkel, mely történeti szemlélettel, latin világossággal és délies magabiztossággal tárja elénk az aropot ezeréves színjátékot, ami a spanyol történelem. Az arab kalifátusok uralmas korából átvetve a tündökös spanyol renaissanceba, Spanyolország világhatalmi helyzetének felemelkedését a hanyatlás korán át a XX. század új zürzavarába. Az érdekes függelék, amelyet Passuth László írt a könyvhöz, a napjainkban folyó véres háborút és vezetőit is pártatlan hűséggel mutatja be. Louis Bertrand Spanyolország története az Aeneas történelmi sorozatában jelen meg, 450 lapos, szép kiállítású varos kötetben, Fűzve 192.— lei, kötve, arxával kb. 158—178 lei minden könyveskereskedésben, vagy Lepagenál, (uj Kérje a teljes sorozat jegyzékét.

Steierdorf: Havazik, sielésre nagyon alkalmas.

Muntele Mic: Husz centiméteres ujjhoréteg magassága negyven centiméter, a hőmérséklet négy fok hideg, derűs sütéses idő.

Mozi

MOZIK MŰSORA:
Csütörtök, január 21.
Apollo-mozi: Port Arthur.
Capitol-mozi: A bűnök városa.
Tivoli-mozi: Az asszonyok királya.

LLOYD-
dancing-bárban
január 15-től a következő új tagok fellépte:
Varga & Jury
Wia & Wiwet
Hilma Rumrich
Antonia Pavloic
Lola Herda

Köszönetnyilvánítás

Ezton mondunk köszönetet mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, kik mérhetetlen fájdalmunkat bármi módon is enyhíteni igyekeztek.
A gyászoló Nemes család

Színház

Könnyű a férfiaknak a ma esti ujdonság

Az Andrássy-uti Színház mutatta be az elmúlt év május havában Barabás Pál vezénnyel...

OLNAP ESTE MUTATJA BE A MAGYAR SZÍNHÁZ A SZABAD A CSÖK OPERETTSLÁGERT!

Ardélyi Mihály a „Hazudik a muzsikó”, „Mit susog a fehérek”, „Csaszólyán” és még számtalan nagysikerű operett szerzőjének legújabb operettje...

óra kezdettel játékosnak a timisoarai színházban. Rendes helyárok.

A MAGYAR SZÍNHÁZ JÖVŐ HETÉNEK UJDONSÁGAI

Szorgalmasan készül a színház művészi és technikai személyzete Békeffy-Krasznai Krausz „Eso után köpenyeg” és Szüle Mihály „Egy bolond százat csinál” című operett szennációinak legközelebbi bemutatására.

Elhunyt színész. Szabó Pál színész és ügyelő negyvenöt esztendősen korában gyomorbanj következtében meghalt.

A magyar színház műsora:

Csütörtök este 9 órakor: Könnyű a férfiaknak. Vigjáték-premier.

Pénteken este 9 órakor: Szabad a csök. Rendkívül érdekes, nagy táncos operett-premier.

Szombaton délután 5 órakor: Csárdás. Operettsláger. II. Ifjúsági előadás. Olcsó helyárakkal.

Szombaton este 9 órakor: Szabad a csök. Operettujdonság II-szor.

Vasárnap este 9 órakor: Szabad a csök. Operettujdonság III-szor.

Jegyek elővételben, naponta 10-1 és délután 5 órától.

KÖZGAZDASÁG

Az adótörvényeket idén nem változtatják meg

Az utóbbi hetekben többször is szó volt arról, hogy a pénzügyminiszterium ebben az évben is törvényjavaslatot nyújt a parlament elé az adótörvények módosítására vonatkozóan.

az adótörvények megváltoztatásáról. Erre enged következtetni a kormány felhivatalos lapjának, a Viatornak alábbi közleménye:

„A jelenlegi pénzügyi törvényhozási rendszeren semmiféle változás nem fog történni. Az elmúlt években a költségvetés egyidejűleg törvényjavaslatokat terjesztettek be az adók emelésére, illetve más pénzügyi rendelkezések megváltoztatására.

Pénzügyi körök véleménye szerint a kormány azért mondott le az adótörvények módosításáról, mert a jelenlegi törvények alapján is jelentékeny összeggel növekedett az adóinkasszó az előző esztendő behajtási eredménnyel szemben.

ADÓFIZETÉS ÖT SZÁZALEK ENGEDMÉNNYEL. A pénzügyminiszterium rendelkezést adott ki, amely szerint azok, akik a folyó költségvetési év utolsó évenyegedére ededéke adójukat február tizenötödikéig kifizetik, öt százalékos kedvezményre tarthatnak igényt.

Az állam januári bevételei. A pénzügyminiszteriumhoz beérkezett jelentések szerint az állami bevételek január elsejétől január tizennyolcadikáig 725 millió 788.624 leit tettek ki, míg tavaly ezen időszakban a kincstár bevétele nyolc millió leivel kevesebb volt.

Ellanyhult a buzapiac. A bányási gabonapiacra a buza irányzata ellanyhult és az üzleti forgalom a vételkedv csökkenése következtében elosodasedett. A gabonapiacra az árak a következők: buza 78 kilós 440, buza 79-80 kilós 450, tengeri 240, zab 270, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 350, korpá 240, muhar-mag 400, napraforgómag 450, tökmag 650, árokmag 220, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 780 és nagymalmi liszt 800 lei százkilónként. A luernamag 32 és a lóberemag 26 lei kilónként.

A CUKORREPÁT ISMÉT DRÁGITANI AKARJÁK. A cukorrépa termelők küldöttsége megjelent Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter előtt, akinek bejelentették, hogy a cukorrépa eddigi árait tovább nem tarthatják fenn és ezért a köztük és a cukorgyárak között fennálló kollektív szerződés módosítását kéri. A miniszter felszólította az érdekelteket, hogy kívánásukat emlékiratban juttassák el hozzá.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti) Francia frank 5-5.50, svájci frank 22-23.75, angol font 405-500, olasz lira 5.20-5.30, dollár 99.50-100, belga 16.50-17, hollandi forint 52-55, cseh korona 4.50-5, osztrák schilling 23.50-24.50, pengő 25-28, német márka 40-42, dinár 2.90-3.05, leva 0.90-1.10, zloty 18.75-19.50.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 37.10-37.30, drachma 8.85-8.87, cseh korona 4.45-4.50, olasz lira 6.20-6.50.

Egy történet...

szódi János történelmi riportorozata

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap, 1936/37.)

PAPIRHABORU.

A kémközpontok legaktívabb osztálya az állóáboruk első idejétől kezdve, kétségtelenül a propagandát irányító szakosztály volt. A franciák Deuxieme Bureau"-jában ezt a szekciót egészen láloán nevezték el: Az ellenség erkölcsi felkészültsége ellen irányuló propaganda. Az angoloknál központi agitációs szervezetet állítottak fel, melyek vezetője Lord Northcliff volt. A német ügyet J. G. Wells irányította, míg a magyarokét Seton-Vatson (Scotus-Viator). Ezen alosztályok munkájának eredményességét mi sem bizonyítja jobban, mint Hindenburg marsall 1918 szeptember 2-áról írt jelentése, amely a következőket mondja:

„A szellemi hadjáratot az ellenség minden lehető eszköz felhasználásával folytatja. A frontokon égig remcsak pergőtűzokkal bombázza állásainkat, de az írott fegyverek tömegével is elárasztja őket. Kauciónk csak a nyugati fronton több mint 4.000 ilyen iratot szolgáltatott be ez év május házában; ezeknek száma júniusban 120.000-re, míg júliusban 300.000-re emelkedett. Átlagosan véve tehát, napi tízezer ilyen mérgezett nyílként ható propaganda-írást számíthatunk.”

A rópecédulák, brosurák stb. terjesztésére az antant minden lehető módot felhasználta. Kezde a épülőgépekről leszórt nyomtatványoktól, a már ismertett léggömbökkel terjesztett írásokig. Azonban Hindenburg jelentésében említett nagyszámú propaganda-írást az 1918 márciusában feltalált újfajta metódus segítségével röpitették át az ellenséges vonalakon. Naud kapitány személyes találománya tette lehetővé ezt a bőséges felülről hulló rópecéduláldást; aki a hírbetű 75 milliméteres francia sorostűzől ágyúhoz különleges lövedékeket készí-

tett. Ezeknek belsejében ezrével lőtték ki az ötletesebbnél-ötletesebb illusztrált „reklám-cédulákat.”

Volt ezek között egész újságsorozat is. Ezeket rendszeresen megjelentették és nyomásukra külön nyomdákat rendeztek be. Ezek a lapok vagy teljes egészükben költött sajtóorgánumok voltak, vagy pedig a híresebb és mérvadóbb német újságok pontos és az eredetétől megkülönböztethetetlen utánzattal. Megtörtént az is, — az ezernyi példa közül csak egyet idézünk, — hogy a „Strassburger Post” egyik ilyen hamis számában leközlött cikket, amelynek „Bayern Landaleute!” volt a címe, a komoly francia lap, a „Journal des Débats” átvett és ugy kommentálta a leg tárgyilagosabb hangon, mint a német végkimerítés legtipikusabb példáját.

A „New York Times” is megjárta. A „Deuxieme Bureau” 1915 októberétől kezdődően rendszeresen jelentetett meg egy németnyelvű újságot, melynek „Die Feldpost” volt a címe. Ebből a lapból ma 500 oldalra terjedő köteget őriznek a párisi „Musée de la Guerre”-ben. Ezeket a lapokat az elszázi származású Hansi nevű rajzoló és Wetterlé katolikus pap szerkesztették. Ennek a „Feldpost”-nak egyik 1916. évi februári számában megjelent Liebknecht Károlynak egy hatalmas erejű beszéde, melyet a szocialista vezér 1915 május elsején mondott volna el a Potsdamerplatzen egybegyűlt tömegeknek.

Hat hónappal később egy ilyen példány valahogyan elkezdte a „New York Times” szerkesztőségébe, amely bü fordításban leközlölte a beszédet, ezt pedig valamivel később a párisi Le Temps” vette át. Természetesen egyikük sem sejtette, hogy Liebknecht sohasem mondta el ezen emlékezetes beszédét és hogy azt utolsó betűig a „Deuxieme Bureau” mélyen üttötték össze.

Emlékszünk még valamennyien arra a híres német felvételre, amelyet kevéssel a háború kitörése után propagáltak a németek szerteszét a világon: Egy jámborképi német katonát ábrázolt ez a kép, aki a térdére ültetett belga gyermekeket öleti, amugy is kevés tartalmas csajkjából.

Ezt a trükköt ellensúlyozni kellett! Egy szép napon azután, az egyik híres francia karrikaturista, Abel Faivre, rajza jelent meg az ugyancsak propagandacélokra létesített „Gazette des Ardennes” egyik számában. Rajta volt a német katona, az ölében ülő belga fiúcska, de az előtérben lepedő mögé bujtatva ott volt egy fotográfus is, aki éppen lekapni készült az egész jelenetet. Alatta magyarul szövegeként a következő szerepelt:

„Nem is hinné az ember, hogy én öltet meg az anyját.”

Ellenfigyverként a németek még az ellenségeskedések ideje alatt vasos kötetet gyűjtöttek össze az antant-sajtó és propaganda-osztályok által elkövetett hamisításokról és azt a semleges országokban mindenfelé terjesztették. Érdekes példája ennek a kötetnek a következő:

A „Le Journal” 1915 február 12-én megjelent számában fényképet közöl, amelyen egy feldult házat látni. Minden porrá van zuzva, a sarokban gyermekek és egy nő hever felkoncolva. Az előtérben egy féllábu orosz katona mankójára támaszkodva, tágrameredt szemekkel nézi a borzalmas képet. A frontról jön haza, hogy kedveseit végme láthassa és házat feldulva, feleségét, gyermekeit pedig legyilkolva találja. A kép alá szövegnek ez volt írva:

„Amerre a barbárok jártak.”

Dr. Avenarius által kiadott német ellenpropaganda-gyűjtemény bizonyította, hogy a fénykép, hanem is hamisított, de nem ebből a háborúból való, hanem 1906 júniusából, amikor a német „Ost und West” című lapban jelent meg. Eredetileg az orosz-japán háborúból visszatérő zsidó katonát ábrázol, akinek otthonát a népdüh elfojtására megrendezett pogromok egyike égette fel.

A „Miroir” ugyanezen hibába esik, amikor 1915 februárjában: „Német hordák kegyetlenkedései” címen egy elpusztított falu képét közli le, holott a nyugati sajtó ugyanezt a képet reprodukálta 1905-ben, az odesszai pogromok alkalmával.

(Folyt. köv.)

Rádió

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 21.

BUCUREȘTI.

6.30: Reggeli műsor.
13.10: Hanglemezek.
18: Felolvasás.
18.15: Katonazena.
19.10: A rádiózenekar hangversenye.
20.05: Felolvasás.
20.25: Bojescu Alexandru román dalokat énekel.
21: Üzenetek.
21.15: Jazz-band.
22.45: Vendéglői zene.
BUDAPEST I. 7.45: Torna. Hanglemezek. 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás.

13.05: BSzKRT-zenekar. 14.20: Időjelzés.
14.30: Ének. 15: Hegedű. 15.40: Hírek.
17.15: Előadás. 18: „Borászati tanfolyam” III. része. 18.30: Cigányzenekar. 19.30: Előadás. 20: Zongora. 20.35: Vidám-est.
21.20: Szalózenekar. 22.20: Hírek. 22.40: Hanglemezek. 24: Olasznyelvű előadás.
0.15: Jazz-zenekar, hírek, BUDAPEST II. 18: Kiss Béla és cigányzenekara. 18.30: Előadás. 19: Angol nyelvoktatás. 20.05: Bach: h-moll miséjének ismertetése.
20.15: Éneklőkar és zenekar hangversenye.
BECS. 18.20: Ének. 20.30: A rádiózenekar hangversenye énekcszámokkal. 22: Paraszthózat. 23.30: Tánccene.
BELGRÁD. 19: Népdalok. 21: A királyi gárda zenekarának hangversenye. 23.20: A rádiózenekar.
MILÁNÓ. 18.15: Operaáriák. 21.40: Ve-

gyes-zene. 22: Tristan és Izolda opera előadása.
RÓMA. 23: A rádiózenekar. 24.15: Tánccene.
VARSÓ. A rádiózenekar. 22.45: Tánccene. 24: A rádiózenekar.
PÉNTEK, JANUÁR 22.
BUCUREȘTI.
6.30: Reggeli műsor.
13: Lemezek.
13.40: Lemezek.
18: Szórakoztató-zene.
20: Felolvasások.
20.35: Közvetítés az operaházból.
BUDAPEST I. 7.45: Torna. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.05: Cigányzenekar. 14.30: Verdi hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.15: Diák-féltóra. 17.45: Időjelzés. 18: Előadás. 18.30: Hangversenyzenekar. 19.45: Előadás. 20.15

Előadás régi magyar tánclemezekkel. 21.15: Babits-versek. 21.40: Dohnányi zongorázik. 22.40: Szalózenekar. 23: Képzőművészeti tanfolyam. 23.30: Cigányzenekara muzsikál. BUDAPEST I. 19.15: Gyorsirótanfolyam. 20.45: Előadás. 21.15: Hanglemezek. 21.45: Hírek.
BECS. 20.30: Dalok. 21.15: Corchia Cid című operájának előadása. 23.30: Tánccene.
BELGRÁD. 18.50: A rádiózenekar hangversenye. 23.20: Hegedű és zongorahangverseny.
MILÁNÓ. 18.15: Tánccene. 21.40: Vagyis-zene. 22: Szimfonikus hangverseny. 24.15: Tánccene.
RÓMA. 21.40: Operettelőadás és tánczene.
VARSÓ. 20.20: Dalok. 20.45: Operettelőadás. 21.15: A filharmonikusok hangversenye. 23.45: Tánccene.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés – leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz a Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Bratianu II, ker.: Kardos-trafik, Traian és Str. Mercur szögletén. IV. ker.: March-trafik, Kútól. A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő.

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jellegű hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jellegűvel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Alkalmazás

Jobb mindenes

szobaleányt, éves bizonyítvánnyal, felvesz, Bulev. Reg. Ferdinand, Dauerbach-ház, I. em. ajtó 2. (4518)

Állást keres

Allást keres

pénztárnál, vagy irodában, nagy irodai gyakorlattal bíró nő, ki három nyelvet beszél. Cimeket a kiadóba kérek „Kaucióképes” jellegre. (4655)

Gyermekek mellé

ekmenne németül, francián beszélő komolyabb nő, ki gyermekek mellett már volt. Cimeket „Nyelvtudás” jellegre a kiadóba kérek. (4656)

Vasalónő

otthonra és házaknál a legfinomabb febréműek vasalását vállalja. Kemény inget és gallérokat is szépen vasal. Cim: II., Str. Telegrafului 65 szám. (1009)

Fahordó

a téli hónapokra, fahordást vállal. Cimeket kérem a kiadóban leadni. (1067)

Lakás

Különbejárata szobát

feltétlen fürdőszoba használatával, esetleg teljes ellátással keres egyedülálló idősebb urinó. Cimeket a kiadóba kérek „Belváros” jellegre. (1684)

Kerteslakást

keresek lehetőleg központi fekvéssel 6-7 szobából állót. Lakbér megjelöléssel, pontos cimeket a kiadóba kérek „Kényelmes otthon” jellegre. (1635)

Nagyobb lakás

(3-4) szoba, május 1-re kiadó. Felmondhatós véget választ február 1 előtt kérek „Püspö-Kuti” jellegre. (4901)

Bérbeadó helyiségek

a Bulev. Regele Ferdinand 4. szám alatti Färber-házban: azonnali beköltözésre 3 részből álló földszinti helyiség irodának, szalónnak, fényképezési műteremnek; február 1-re földszinti 2 szoba mellékhelyiséggel irodának, rendelőnek, szalónnak, esetleg lakásnak; folyó évi május elsejére 3-szobás komplett lakás és 2 szoba rendelőnek, irodának, vagy szalónnak az emeleten. Érdeklődni lehet ugyanott Dr. Kun Ferenc ügyvéd irodájában. Telefon 12-31. (4508)

1937. LIPCSEITAVASZI VÁSÁR

Kezdeté február 28

60 százalékos kedvezmény a német birodalmi vasutakon

Felvilágosítást ad: ANGERBAUER JENŐ tb. képviselő, Timisoara I. kerület, Strada Praporgescu 2. Telefon 70, vagy

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

Városi Színház

Csütörtök este 9 órakor Csütörtök este 9 órakor

Vigjátékpremier!

Könnyű a férfiaknak

Barabás Pál kitünő ujdonsága

Péntek este 9 órától minden este 9-kor Rendkívül érdekes, nagy táncos operettsláger!

Szabad a csók

Erdélyi Mihály szenzációs ujdonsága

Jegyek elővételben a színház pénztáránál

Egy-szobás

parkettás lakást az I. kerületben keresek. Cimeket „Jó lakó” jellegre a kiadóba kérek. (4518)

Adás-vétel

Gépjármű, komercióntést és minirezet legmagasabb napi áron veszünk, Friedrich, Telefon 950.

Ház eladó,

2 szoba, konyha, éléskamra, Erdélyi Str. Titan 3, a Bulev. Tache Ionu számtól balra be.

Női korsolyák

nagyon jó állapotban, jutányosan adók. Cim: IV., Str. Sturdza 49. (1007)

Ó-német ebéd

kifogástalan állapotban, jutányosan adó. Cim: II., Str. Petru Tegel 2. (1011)

Ebéd

rádió és ezüstök, olcsón eladók. Vélő IV., Str. Tudor Vladimirescu 20. (4518)

Az ország egyetlen vendéglő ipari SZAKLAPJA a

Gazeta

Restauratorilor și Hotelierilor Vendéglősök és Szállodások Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3 megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendégiparos asztalán

Modern kombinált szoba

sötétebb színben, megvételre keresek. Cimeket „Jókarban lévő” jellegre a kiadóba kérek.

Eladó

arany- és közönséges facán, Ceer István, Bocea-Montana. (4518)

Rádiót

jókarban lévő, megvételre keresek. Ket kérem a kiadóba leadni.

Bérházat

keresek megvételre, a II. kerület lével, amelyben 2- és 3-szobás modern kások vannak. Vételár 1.200.000 le. Ajánlatokat „Kertes-bérház” jellegre a kiadóhivatalba.

Hirdessen

a Déli Hírlapban